

**HOGESCHOOL
UTRECHT**

ETHIEK EN ICT ARCHITECTUUR

Dilemma's en vragen

Dr. Ir. Anke van Gorp

Instituut voor Veiligheid

Kennisanalyse sociale veiligheid

Methodologie voor praktijkgericht onderzoek

INLEIDING

- Techniek en systemen zijn niet neutraal
- In ontwerp al waarden
- Ontwerp stimuleert en laat bepaald gebruik toe
 - Interoperability is goed
 - Algoritmen zijn objectief
 - Meten is weten

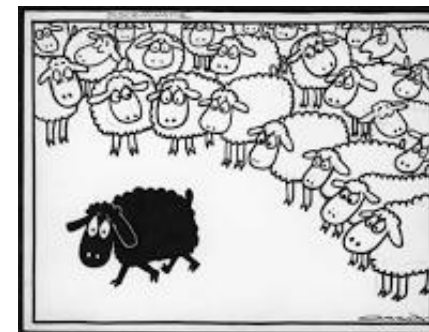
INTEROPERABILITY

- Data gaan door geschakelde systemen “reizen”
- Fouten bijna niet meer te herstellen
 - Voorbeeld: zaak Kowsoleea

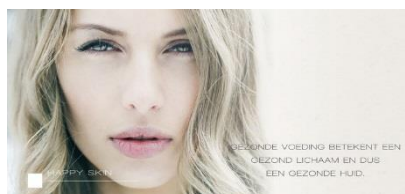
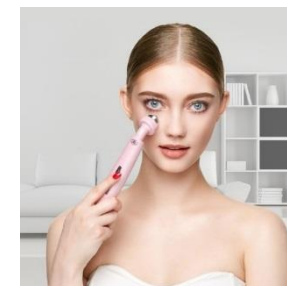

ALGORITMEN EN UITKOMSTEN ZIJN GOED

- Selectiviteit in data
- Ook in algoritmen keuzes, bijv. in wegingsfactor of wat relevant is om te includeren
 - Gevolg: mogelijk grotere stratificatie van groepen mensen; discriminatie

GOOGLE SEARCH "SCHOONHEID" 26 FEB 2018

METEN IS WETEN?

- Alleen wat telbaar gemaakt kan worden, wordt meegenomen
- Soms niet telbare zaken ook belangrijk, of zelfs het belangrijkste
 - Onderwijskwaliteit: op tijd afstuderen, tevreden studenten, niet teveel uitval, cijfers op tijd bekend, docenten hun didactische bevoegdheden.....

HOE KUN JE OMGAAN MET ETHISCHE VRAGEN TIJDENS HET ONTWERP?

- Overleggen met collega's
- Diversiteit in teams (opleiding maar ook achtergrond)
- Training op gebied ethiek volgen
- Value Sensitive Design als methode gebruiken
- Ethische consultants
- Gedragscodes
- (technische) normen
-

GEDRAGSCODE

- Proces en gesprek belangrijker dan het hebben van een gedragscode
 - Ervaring na Sarbanes-Oxley act: bedrijfscode onder corporate responsibility
 - Copy/paste

VALUE SENSITIVE DESIGN PROCES

- Analyse van waarden
- Identificeer directe en indirecte stakeholders en hun belangen
- Goede en slechte gevolgen voor stakeholders

<http://vsdesign.org/index.shtml>